

ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΩΣΙΚΗ ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΚΔ'

Εὔρε πάντας ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλὰ δὲν εἶπεν εὐθὺς τὴν πρόθεσίν του, διότι ἐπεθύμει πρότερον νὰ τὸ εἶπῃ εἰς τὴν Ἑλίξαν. Ἡ τύχη τὸν ἠνόησεν. Ἀφῆκαν τούτους μόνους ἐν τῇ αἰθούσῃ. Ἐκείνη ἔλαβε καιρὸν νὰ τὸν συνειθίσῃ ἄλλως τε δὲν ἐσυστέλλετο εὐκόλως ἐνώπιον ξένων. Οὗτος τὴν ἤκουε θεωρῶν ἀσκαρδαμυκτεὶ ἐκείνην καὶ ἐπαναλαμβάνων κατ' ἰδίαν τοὺς λόγους τοῦ Λέμ, οὐτινος συνεμερίζετο τὴν γνώμην. Συμβαίνει ἐνίοτε νὰ ὑπάρχῃ στενοτάτη σχέσις μεταξύ δύο προσώπων μόλις γνωρίζοντων ἀλλήλα. Τὸ αἶσθημα τῆς μυστηριώδους ταύτης συναφείας ἐλέγχεται παραχρῆμα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐν τῇ γλυκειᾷ καὶ φιλικῇ τῆς φωνῆς ἐκφράσει καὶ εἰς αὐτὰς τὰς χειρονομίας ἔτι. Ἀκριβῶς τοῦτο συνέβη μεταξύ τῆς Ἑλίξης καὶ τοῦ Λαβρέτσκη.

— Ἴδου ὅποῖος εἶναι, ἐσκέφατο ἐκείνη παρατηροῦσα τοῦτον ἐνδιαφερόντως.

— Ἴδου ὅποια εἶσαι, ἐσκέφατο οὗτος ἐπίσης.

Δι' ὃ οὐδαμῶς ἐξεπλάγη ὅταν ἐκείνη τῷ ἀνήγγειλε μετ' ἐλαφροῦ ἐνδοιασμοῦ ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐπεθύμει νὰ τῷ εἶπῃ τι, ἀλλ' ὅτι ἐφοβεῖτο μὴ τὸν δυσαρεστήσῃ.

— Μὴ φοβεῖσθε ποσῶς. Λέγετε, εἶπεν ἐκεῖνος στὰς πρὸ αὐτῆς.

Ἡ Ἑλίξα ἤγειρεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς διαυγεῖς ὀφθαλμούς της.

— Εἶθε τόσο καλός, ἤρξατο ἐκείνη λέγουσα, τὰ τυχοχρόνως δ' ἐσκέφατο «Ναί, ἀληθῶς εἶναι καλός...» Συγχωρήσατέ με, δὲν ἔπρεπε νὰ σὰς ὁμιλήσω περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων... Ἀλλὰ πῶς ἠδυνήθητε... διατί ἀφήσατε τὴν σύζυγόν σας;

Ὁ Λαβρέτσκη ἀνεσκιόρησεν, ἐθεώρησε τὴν Ἑλίξαν καὶ ἐκάθησε παρ' αὐτῆς.

— Τέκνον μου, εἶπε, μὴ ἐγγίξης, σὲ παρακαλῶ, τὴν πληγὴν ταύτην. Αἱ χεῖρές σου εἶναι λεπταί, καὶ ὁμως θὰ μὲ κάμῃς νὰ ὑποφέρω.

— Εἰξεύρω, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἑλίξα, ὡσεὶ νὰ μὴ ἤκουσεν, ὅτι εἶναι ἔνοχος πρὸς ὑμᾶς. Δὲν θέλω νὰ τὴν δικαιολογήσω, ἀλλὰ πῶς δύναται τις νὰ διαζεύξῃ ὅ,τι ὁ Θεὸς συνήνωσεν;

— Αἱ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πεποιθήσεις μας διαφέρουσιν, Ἑλίξα Μιχαηλόβνα, εἶπεν ὁ Λαβρέτσκη ἀρετὰ ζηρῶς. Δὲν θὰ ἐννοήσωμεν ἀλλήλους.

Ἡ Ἑλίξα ὠχρίασεν. Ὁλόκληρον τὸ σῶμά της ἐφροιάσεν, ἀλλὰ δὲν εἰσήγησε.

— Πρέπει νὰ συγχωρήσητε, εἶπε σιγᾶ, ἂν θέλετε νὰ σὰς συγχωρήσουν ἐπίσης.

— Νὰ συγχωρήσω!... ἀνέκραξεν ὁ Λαβρέτσκη. Γνωρίζετε καλὰ τὸ πρόσωπον ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου μεσιτεύετε; Νὰ συγχω-

ρήσω τὴν γυναῖκα ἐκείνην;... Νὰ τὴν δεχθῶ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν μου, αὐτὴν, τὸ κοῦφον καὶ ἀνευ καρδίας ἐκείνο ὄν;... Καὶ ποῖος σὰς λέγει ὅτι θὰ θελήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν μου; Μείνατε ἤσυχος, εἶναι πολὺ εὐχарιστημένη διὰ τὸ πάθος της... Ἀλλὰ περὶ τίνος ὁμιλοῦμεν;... Τὸ ὄνομά της δὲν πρέπει νὰ ἐξέλθῃ τοῦ στόματός σας. Εἶθε ἀγνωστῆ, ἀδύνατον νὰ ἐννοήσητε τοιοῦτον πλάσμα.

— Διατί τὴν ὑβρίζετε, ἐψιθύρισεν ἡ Ἑλίξα καταβάλλουσα ἀγῶνα.

Ὁ τρόμος τῶν χειρῶν της καθίστατο πασιδηλός.

— Σεῖς τὴν ἀφήκατε, Θεόδωρε Ἰβάνοβιτς;

— Ἀλλὰ σὰς ἐπαναλαμβάνω, ἀπεκρίθη ὁ Θεόδωρος, μετ' ἀκουσίας ἀνυπομονησίας, ὅτι δὲν γνωρίζετε τὸ ὄν τοῦτο.

— Τότε διατί τὴν ἐνουμφεύθητε; ἐψιθύρισεν ἡ Ἑλίξα καταβιβάζουσα τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Λαβρέτσκη ἠγέρθη ἀποτόμως.

— Διατί τὴν ἐνουμφεύθητε!.. Ἡμῖν νέος τότε καὶ ἀπειρος. Ἡπατήθητε παρεσύρθητε ἐκ τῶν θελημάτων ἐξωτερικῆς καλλονῆς. Ἡγνόουν τὰς γυναῖκας καὶ τὸν κόσμον. Εἶθε νὰ κάμῃτε εὐτυχέστερον γάμον! Πιστεύσατέ με ὁμως, ἐκ τῶν προτέρων, δὲν δύναται τις νὰ ἐγγυηθῇ περὶ οὐδενός.

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης δύνατον νὰ δυστυχίσω, ἐψιθύρισεν ἡ Ἑλίξα διὰ τρεμούσης φωνῆς. Τότε ὁμως θὰ ἀναγκασθῶ νὰ ὑποταχθῶ εἰς τὴν τύχην μου. Δὲν εἰξεύρω νὰ καλῆσω, ἀλλ' ἂν δὲν ὑποτασσόμεθα...

Ὁ Λαβρέτσκη συνέσφιγξε τὰς πυγμὰς καὶ ἐπληξε τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός.

— Μὴ θυμῶνητε. Συγχωρήσατέ με, εἶπεν ἡ Ἑλίξα πάραυτα.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνη ἡ Μαρία Δημητρίεβνα εἰσήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἡ Ἑλίξα ἠγέρθη καὶ ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ.

— Περιμένετε! ἀνέκραξεν ἀπροσδοκῆτως ὁ Λαβρέτσκη. Θέλω νὰ παρακαλέσω κάτι τι τὴν μητέρα σας καὶ σὰς. Νὰ ἔλθητε δὴλα δὴ νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν νέαν κατοικίαν μου. Γνωρίζετε ὅτι ἐπρομηθεύθη κλειδοκῦμβαλον. Ὁ Λέμ εὐρίσκεται παρ' ἐμοῖ. Αἱ πασχάλαί ἤνθισαν, θὰ ἀναπνεύσητε δὲ ὀλίγον ἐξοχικὸν ἀέρα καὶ θὰ ἐπανέλθητε τὴν ἰδίαν ἡμέραν. Συγκατατίθεσθε;

Ἡ Ἑλίξα ἐθεώρησε τὴν μητέρα της. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἔλαβεν ὕφος πασχούσης, ἀλλ' ὁ Λαβρέτσκη δὲν τῇ ἀφῆκε καιρὸν ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα καὶ ἠσπάσθη αὐτῆς τὰς χεῖρας. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα, εὐκρίστητος πάντοτε εἰς τὰς περιποιήσεις καὶ ἐκπλαγεῖσα ἐκ τοῦ φιλόφρονος τρόπου τοῦ λυκανθρώπου Θεοδώρου, συνεκινήθη καὶ παρεχώρησε τὴν συγκατάθεσίν της. Ἐν ᾧ ὠμίλου περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας, ὁ Λαβρέτσκη πλησιάζας τὴν Ἑλίξαν καὶ συγκεκνημένος ἔτι, τῇ εἶπε κρῦφα.

— Εὐχарιστῶ, εἶθε καλῇ... εἶχον ἀδικον.

Τὸ ὠχρὸν τῆς νεάνιδος πρόσωπον αἰθρίασε καὶ ἐμεϊδίασε χαρωπὸν μεϊδιάμα,

ὡς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐφοβεῖτο μὴ τὸν προσέβλεπε.

— Ὁ Βλαδίμηρος Νικολάεβιτς εἰμπορεῖ νὰ ἔλθῃ μαζί μας; ἠρώτησεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα.

— Βεβαίως! ἀπεκρίθη ὁ Λαβρέτσκη. Ἀλλὰ δὲν εἶναι προτιμότερον νὰ μείνωμεν οἰκογενειακῶς;

— Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται... ἤρξατο ἡ Μαρία Δημητρίεβνα.

— Ἄλλως τε, προσέθηκεν οὗτος, πρᾶξατε ὅ,τι θέλετε.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συμπαραλάβωσι τὴν Λενότσκαν καὶ τὴν μικρὰν Σουρότσκαν. Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἠρνήθη νὰ συμμετάσχῃ.

— Θὰ κουρασθῶ, εἶπεν, ἄμα κινήσω τὰ γηραιά μου κόκκαλα. Δὲν εἰξεύρω ποῦ νὰ κοιμηθῶ ἤσυχά εἰς τὴν οἰκίαν σου. Ἄλλως τε δὲν εἰμπορῶ νὰ κοιμηθῶ εἰς ξένην κλίνην. Ἐργασία τῆς νεότητος εἶναι νὰ κινήται.

Ὁ Λαβρέτσκη δὲν ἔλαβεν εὐκαιρίαν πλέον νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν Ἑλίξαν, ἀλλὰ παρετήρει ταύτην μετ' ἐκφράσεως καθιστώσης ταύτην ὅτε μὲν εὐτυχῆ, ὅτε δὲ συγκεχυμένην, καὶ ἐνίοτε τῇ ἐπένεεν οἰκτον. Ἀποχαιρετίζων ταύτην ἐθλίψε ζωηρῶς τὴν χεῖρά της. Ὅταν ἔμεινε μόνη, κατέστη σκεπτικῆ.

ΚΕ'

Δύο ἡμέραι διέρρευσαν. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν της, μετέβη μετὰ τῶν θυγατέρων της καὶ τῆς μικρᾶς Σουρότσκας εἰς Βασιλιεβσκόνην. Αἱ κορασιδὲς ἔδραμον πάραυτα εἰς τὸν κῆπον. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἐπεθεώρησεν ἅπαντα τὰ δωμάτια, ὧν ἐπήνεσε τὴν διευθέτησιν δι' ἀτιμωτάτου ὕφους. Ἐθεώρει, τὴν πρὸς τὸν Λαβρέτσκη ἐπισκεψίν της ὡς ἐνδειξὴν μεγίστης συγκαταβάσεως ἀπὸ μέρους της, οἶονε εὐεργεσίαν. Ἐμεϊδίασεν εὐμενῶς ὅτε ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ Ἀπραξία, κατὰ τὴν παλαιὰν τῶν δουλοπαροίκων συνήθειαν, ἐπλησίασαν ἵνα ἀσπασθῶσι τὴν χεῖρά της, καὶ δι' ἀσθενοῦς φωνῆς ἐξήτησε τὸ τέτον της. Πρὸς μεγίστην θλίψιν τοῦ Ἀντωνίου, φοροῦντος τὰ πλεκτὰ λευκὰ χειροκτῖά του, τὸ τέτον δὲν προσεφέρθη αὐτῇ παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ θαλαμηπόλου τοῦ Λαβρέτσκη, ὅστις, καθὼς οἱ γέροντες ἔλεγον, οὐδὲν ἐνόει ἐκ τῆς ἐθιμοταξίας τῆς ὑπηρεσίας. Ἄλλ' ὁ Ἀντώνιος ἀνέλαβε τὰ δικαιώματά του καὶ ἐξεδικήθη εἰς τὸ γεῦμα. Ἐτοπιωθετήθη ὀπισθεν τῆς ἔδρας τῆς Μαρίας Δημητρίεβνας καὶ δὲν ἐξεχώρησεν εἰς οὐδένα τὴν θέσιν του. Ἡ ἀσυνήθης ἀφιξὶς εἰς Βασιλιεβσκόνην ξένων, νῦχαρίσκει καὶ ἐτάραξε τὸν γέροντα, ἔχαιρε δὲ τὰ μέγιστα βλέπων ὅτι ὁ κύριός του εἶχε σχέσεις μετ' εὐγενῶν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο ὁ μόνος τεταραγμένος κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, διότι καὶ ὁ Λέμ ἐπίσης ἦτο. Ἐφῶρει ἐπενδύτην χρώματος καφέ, μὲ ὀξείας ἀρας, καὶ εἶχε περίεξ τοῦ λαίμου τοῦ μανδήλιον, ἔβηχε συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως ἐστρέφετο μὲ ὕφος εὐτυχῶς ἀνθρώπου. Ὁ Λαβρέτσκη παρετήρησε

μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἐλιζῆς ὁμόνοια ἐξηκολούθει. Εἰσελθούσα εἰς τὸ δωμάτιον, ἔτεινεν αὐτῷ φιλῶς τὴν χεῖρα.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ Λέμ ἐξέβαλε τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπενδύτου του, ἐν ᾧ ἔθετε καθ' ἐκάστην στιγμήν τὴν χεῖρα, μικρὸν κύλινδρον μουσικοῦ χάρτου καὶ συνεσφιγμένα ἔχων τὰ χεῖλη ἔθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κλειδοκουμβάλου. Ἦτο τὸ τεμάχιον ὅπερ ἐμελοποίησε τὴν προτεραίαν, ἐπὶ ἀρχαίου γερμανικοῦ ποιήματος, ἐν ᾧ ἐγένετο λόγος περὶ ἀστέρων. Ἡ Ἐλιζα ἐκάθησε παραχρῆμα πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου καὶ ἔκρουσε τὸ τεμάχιον. . . Φεῦ! ἡ μουσικὴ ἦτο πολὺπλοκος καὶ ἐπίπνοος, ἐφαίνετο δὲ ὅτι ὁ συνθέτης παντὶ σθένει προσεπάθησε νὰ ἐκφράσῃ βαθὺ πάθος καὶ αἰσθημα, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἐπιτύχῃ μόνον δὲ ὁ ἀγὼν ἐφαίνετο. Ὁ Λαβρέτσκις καὶ ἡ Ἐλιζα ἐθεώρησαν ἀλλήλους, ὁ δὲ Λέμ ἐνόησε τὸ βλέμμα των ἐκεῖνο. Χωρὶς νὰ εἴπη τι, ἔθηκε τὸ τεμάχιον εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὅτε δὲ ἡ Ἐλιζα τῷ εἶπε νὰ κρούσῃ τοῦτο αὐθις, ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε δι' ἐμφαντικοῦ τρόπου.

— Τώρα, τετέλεσται.

Εἶτα κυρτωθεὶς ἀπεμακρύνθη.

Περὶ τὴν ἐσπέραν μετέβησαν ἅπαντες πρὸς ἀλιεῖαν. Ἐντὸς τῆς λίμνης, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου, ὑπῆρχον πολλοὶ τίλλοι καὶ κωβιοί. Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἐκάθησεν ἐντὸς θρονίου παρὰ τὴν λίμνην, ἐν τῇ σκιᾷ ἐξέτεινον τάπητα ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς καὶ τῇ ἔδωκαν τὴν καλλιτέραν ὄρμιαν. Ὁ Ἀντώνιος, ὡς παλαιὸς καὶ ἐπιδέξιος ἀλιεὺς, ἐτέθη εἰς τὰς διαταγὰς τῆς, μετὰ πολλοῦ δὲ ζήλου ἔθετε τοὺς σκώληκας εἰς τὸ ἀγκιστρον καὶ μόνος ἔρριπτε τὴν ὄρμιαν λαμβάνων τρόπους φιλοφρονητικούς. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἡ Μαρία Δημητριάδνα εἶχε ποιήσῃ λόγον περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόδωρον Ἰβάνοβιτς προσθέσασα ὅτι «τώρα δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ὑπηρεταὶ πλέον, ὅπως ἄλλοτε.»

Ὁ Λέμ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν δύο κορασιδῶν μετέβη ἀπώτερον. Ὁ Λαβρέτσκις ἐκάθησε πλησίον τῆς Ἐλιζῆς. Οἱ ἰχθύς ἔδακνον τὸ ἀγκιστρον, τὰ δὲ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ λέπη τῶν αἰωρουμένων ἐν σπαραγματῶς εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὄρμιος τίλλων ἀπήστραπτον. Αἱ τῆς χαρᾶς ἀναφωνήσεις τῶν κορασιδῶν ἀντήχουν ἀδιακόπως, αὐτὴ δὲ αὐτὴ ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἔρριψεν ἀπαξ ἢ δις προμεμελετημένης χαρᾶς ἀναφωνήσεις. Αἱ ὄρμιαι τοῦ Λαβρέτσκις καὶ τῆς Ἐλιζῆς ἦσαν αἱ ἀτυχέστεραι, τοῦτο δὲ πιθανῶς προήρχετο διότι ἐνησχολοῦντο ἦττον τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἀλιεῖαν. Πέριξ αὐτῶν οἱ ἐρυθρωποὶ σχοῖνοι ἐταλαντεύοντο ἠρέμα, πρὸ αὐτῶν δὲ ἡ ὀθόνη τοῦ ὕδατος ἔλαμπεν. Συνώμιλον χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Ἡ Ἐλιζα ἴστατο ὀρθία παρὰ τὴν λίμνην, ὁ δὲ Λαβρέτσκις ἐκάθητο ἐπὶ κεκλιμένου κορμοῦ κυτίσου. Ἡ Ἐλιζα ἐφόρει λευκὴν ἐσθῆτα μετὰ πλατείας ζώνης ἐκ λευκῆς ταινίας. Διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐκράτει τὸν ψαθινὸν πῆλόν τῆς, διὰ τῆς ἐτέρας δὲ, μετ' ἐλαφροῦ κόπου, τὴν εὐκαμπτον ὀ-

μιάν αὐτῆς. Ὁ Λαβρέτσκις παρετήρει τὴν καθαρὰν καὶ αὐστηρὰν ὀλίγον κατατομὴν τοῦ προσώπου τῆς, τὴν ὀπισθεν τῶν ὠτων τῆς ὑψωμένην κόμην τῆς, τὰς τρυφερωτάτας παρειὰς τῆς καὶ διελογίζετο.

— Τί ὠραία ποῦ εἶναι ἔτσι!

Ἡ Ἐλιζα δὲν ἐστρέφετο πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἐθεώρει τὸ ὕδωρ. Ἄγνωστον ἂν ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς; ἢ ἐμειδία, διότι φιλύρα προσέξτεται ἐπ' αὐτῶν τὴν σκιάν τῆς.

— Μετὰ τὴν τελευταίαν ὀμιλίαν μας ἐσκέφθην πολὺ, εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις, καὶ συνεπέρανα ὅτι εἴσθε πολὺ καλῇ.

— Ἀλλὰ δὲν ἐσκόπευα. . . ἐφέλλισεν ἡ Ἐλιζα λίαν συγκεχυμένη.

— Εἴσθε καλῇ, ἐπανέλαβεν ὁ Λαβρέτσκις, καὶ βλέπω ὅτι ὅλοι σὰς ἀγαπῶσι, καὶ ὁ Λέμ ὡσαύτως. Ἐκεῖνος δὲ εἶναι ἐρωτευμένος μαζί σας.

Ἐλαφρὰ ἀνασκιρτήσας συνέστειλε τὰς ὀφθαλμοὺς τῆς νεάνιδος, ὡς συνέβαινε πάντοτε εἰς αὐτὴν ὅτε ἤκουε δυσάρεστον τι.

— Πολὺ τὸν ἐλυπήθην σήμερον, ἐξηκολούθησεν ὁ Λαβρέτσκις, διὰ τὸ ἀποτυχὸν τεμάχιόν του. Ὅταν οἱ νέοι δὲν εἰμποροῦν νὰ κάμουν τι δὲν πειράζει, ἀλλ' εἶναι λυπηρὸν νὰ βλέπῃ τις τοὺς γέροντας ἀδυνατοῦντας νὰ παραγάγῳσι τι, πρὸ πάντων ὅταν δὲν γνωρίζωσι τὴν στιγμήν καθ' ἣν αἱ δυνάμεις των τοὺς ἐγκαταλείπουσιν. Ὁ γέρον δυσκόλως ἀνέχεται τοιαύτην ἀνακαλύψιν. . . Προσοχή! ὁ ἰχθύς δάκνει.

— Ἦκουσα, προσέθηκεν ὁ Λαβρέτσκις μετὰ στιγμήν σιγῆς, ὅτι ὁ Βλαδίμηρος Νικολάεβιτς συνέθεσεν ὠραῖον μουσικὸν τεμάχιον.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Ἐλιζα. Δὲν εἶναι ἀσχημὸν.

— Τί φρονεῖτε περὶ αὐτοῦ; ἠρώτησεν ὁ Λαβρέτσκις. Εἶναι καλὸς μουσικός;

— Μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχει πολλὴν κλίσιν εἰς τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἐμελέτησεν ἀρκετὰ.

— Εἶναι καλὸς ἄνθρωπος;

Ἡ Ἐλιζα ἐγέλασε καὶ ἐθεώρησεν ἐρωτηματικῶς τοῦτον.

— Τί παράξενος ἐρώτησις! ἀνέκραξεν ἐμβαλοῦσα τὸ ἀγκιστρον καὶ ρίψασα αὐθις τοῦτο μακρύτερον.

— Καὶ διατί παράξενος; Σὰς ἐρωτῶ ὡς νήλυς καὶ ὡς συγγενῆς.

— Ὡς συγγενῆς;

— Ναί. Μοὶ φαίνεται ὅτι εἶμαι θεϊὸς σας.

— Ὁ Βλαδίμηρος Νικολάεβιτς ἔχει ἀγαθὴν καρδίαν, εἶπεν ἡ Ἐλιζα, εἶναι εὐφρῆς καὶ ἡ μήτηρ μου τὸν ἀγαπᾷ πολὺ.

— Καὶ σεῖς τὸν ἀγαπᾶτε;

— Εἶναι εὐγενὴς ἄνθρωπος διατί νὰ μὴ τὸν ἀγαπᾶ;

— Ἄ! εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις.

Καὶ εἰσήγησε. Τεθλιμμένη καὶ εἰρωνικῆ ἅμα ἐκφρασις ἐξεδηλώθη ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν του. Τὸ ἐπίμονον βλέμμα του ἐτάρασσε τὴν Ἐλιζαν, ἀλλ' ἐξηκολούθει νὰ μειδιᾷ.

— Λοιπὸν ὁ Θεὸς νὰ τοὺς κάμῃ εὐτυχεῖς, ἐψιθύρισε τέλος, ὡσεὶ ὀμιλῶν ἑαυτῷ.

Καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν.

Ἡ Ἐλιζα ἠρυθρίασεν.

— Ἀπατάσθε, εἶπεν. Ἐχετε ἀδικὸν νὰ πιστεύητε. . . Ὁ Βλαδίμηρος Νικολάεβιτς σὰς ἀπαρέσκει; τὸν ἠρώτησεν ἀπροσδοκῆτως.

— Ναί.

— Διατί;

— Πιστεύω ὅτι δὲν ἔχει καρδίαν.

Ἡ Ἐλιζα ἔπαυσε νὰ μειδιᾷ.

— Συνειθίσατε νὰ κρίνητε αὐστηρῶς τοὺς ἀνθρώπους, εἶπε μετὰ μακρὰν σιγῆν.

— Δὲν πιστεύω. Τί δικαίωμα ἔχω νὰ φαίνομαι αὐστηρῶς πρὸς τοὺς ἄλλους, παρακαλῶ, ὅταν ἐγὼ ἔχω τοσαύτην ἀνάγκην ἐπιεικείας; Τὸ ἐλλησμονήσατε λοιπὸν; Οἱ ἀσήμαντοι μόνον δὲν μ' ἐμπαίζουσιν. Ἀλήθεια, προσέθηκεν, ἐτήρησατε τὴν ὑπόσχασίν σας;

— Ποῖαν;

— Ἐδεήθητε ὑπὲρ ἐμοῦ;

— Ναί, ἐδεήθη καὶ δέομαι καθ' ἐκάστην. Δὲν ἔπρεπε νὰ ὀμιλήτε περὶ τούτου ἐπιπολαιῶς.

Ὁ Λαβρέτσκις διεμαστωρήθη, ὅτι οὐδέποτε ἢ προθέσις του ἦτο τοιαύτη, ὅτι ἐσέβητο βαθέως ἀπάσας τὰς πεποιθήσεις, εἶτα ἐποίησεν ἀναλυσιν περὶ τῆς θρησκείας, τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν γένει, καὶ περὶ τοῦ προσώπου του ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος.

— Πρέπει νὰ εἴσθε θρησκός, εἶπεν ἡ Ἐλιζα, ὅχι διὰ νὰ ἐρμηνεύητε τὰ οὐράνια ἢ γήινα πράγματα, ἀλλὰ διότι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θ' ἀποθάνωμεν.

Ὁ Λαβρέτσκις ἐθεώρησεν ἐκπληκτὸς τὴν Ἐλιζαν, ἥτις ὡσαύτως τὸν παρετήρει.

— Τί εἶπατε; εἶπεν.

— Ὅ,τι εἶπον δὲν εἶναι ἰδικά μου, ἀπεκρίθη ἐκείνη.

— Ὅχι ἰδικά σας. . . Ἀλλὰ διατί ὀμιλήσατε περὶ θανάτου;

— Ἄγνωσ. Συχνάκις τὸν συλλογίζομαι.

— Συχνάκις;

— Ναί!

— Ἀδύνατον νὰ τὸ πιστεύσῃ τις, βλέπων ὑμᾶς αὐτὴν τὴν στιγμήν. Ἐχετε τόσον εὐθυμον, τόσον γαλήνιον φυσιογνωμῆν. . .

— Ναί, πράγματι εἶμαι εὐθυμος τώρα, ἀπεκρίθη ἐκείνη ἀφελῶς.

Ὁ Λαβρέτσκις ὀλίγου ἐδέησε νὰ δράξῃται ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τῆς καὶ νὰ τὰς θλιψῇ.

— Ἐλιζα, Ἐλιζα, ἔλα νὰ ἰδῆς τί ὠραῖον τίλλων ἐπίασα, ἀνέκραξεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

— Εὐθύς, μαμά, ἀπεκρίθη ἡ Ἐλιζα βαινούσα πρὸς αὐτήν.

Καὶ ὁ Λαβρέτσκις ἔμεινε μόνος.

— Τῇ ὀμιλῷ ὡσεὶ νὰ ζῶ ἀκόμη, ἐσκέψατο.

Ἡ Ἐλιζα πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐκρέμασε τὸν πῆλόν τῆς εἰς τινὰ κλάδον. Ὁ Λαβρέτσκις παρετήρει τοῦτον δι' ἄλλοκότου τρόπου καὶ μονοῦ μετὰ τρυφερότητος. Μετ' ὀλίγον ἡ Ἐλιζα ἐπανελθούσα ἀνέλαβε τὴν θέσιν τῆς.

— Διατί νομίζετε ὅτι ὁ Βλαδίμηρος

Νικολάεβιτς δὲν ἔχει καρδίαν; ἠρώτησε μετὰ τινος στιγμῆς.

— Σὰς εἶπον ὅτι δυνατὸν ν' ἀπατώμαι.

"Αλλως τε ὁ χρόνος θὰ τὸ ἀποδείξη.

"Ἡ Ἐλίζα κατέστη σύννους. Ὁ Λαβρέτσκις τῇ ἐλάλησε, περὶ τοῦ ἐν Βασιλιεβσκόη βίου του, περὶ τοῦ Ἀντωνίου, περὶ ὄλων ἐν γένει. Ἡσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμιλῇ πρὸς τὴν Ἐλίζαν, νὰ τῇ ἀνακοινοῖ πάντα τὰ ἐν τῇ ψυχῇ του συμβαίνοντα. Ἐκεῖνὴ ἤκουεν αὐτοῦ μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Αἱ σπάνιαι παρατηρήσεις της καὶ αἱ ἀπαντήσεις της τῷ ἐφαίνοντο ἀπλούσταται καὶ ὀρθόταται, ὥστε τὸ ἐξέφρασε πρὸς αὐτήν. Ἡ Ἐλίζα ἐξεπλάγη.

"Ἐπεται συνέχεια.

**B.

ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ Ο ΝΟΘΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΝΕΣΤ ΔΥΒΡΕΥΙΛ

Συνέχεια: ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Μόλις ὁ Αὐδουίνος ἀνεχώρησεν, ὁ μοναχὸς ἐπλησίασε πρὸς τὸν Καπελοῦζον καί, παρατηρῶν αὐτὸν μετὰ προσοχῆς:

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶχε δίκαιον, εἶπε . . . συνέβη κατὰ τύχην νὰ φορῶ αὐτὰ τὰ φορέματα . . . Ὀνομάζομαι ἀδελφὸς Θεόδημος καὶ ἀνήκω εἰς τὸ τάγμα τῶν βενεδικτινῶν τῆς μονῆς τῶν Μαρμουτιέρων.

Καί, ἀποβαλὼν πάραυτα τὰ ἐνδύματα τοῦ Αὐδουίνου, ἔρριψεν αὐτὰ ἐν τινι γωνίᾳ καὶ ἐνεδύθη καὶ αὐτὸς τὸ ράσον τοῦ μοναχοῦ.

— Τώρα, κύριε Καπελοῦζε, εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σου. Τί θέλεις ἀπὸ ἐμέ; εἶπε μετ' ἀγαθότητος ὁ Μαλκράφτ.

Ὁ Καπελοῦζος ὠπισθοχώρησεν ἔντρομος καὶ προσηλώσας ἐπὶ τοῦ Μαλκράφτ βλέμμα πλήρες ἀπορίας καὶ ἐκπλήξεως:

— Πῶς ἠξέυρετε τὸ ὄνομά μου; ἐψιθύρισεν.

— Σὲ εἶδον εἰς Παρισίους, εἰσερχόμενον ἐσπέραν τινα εἰς τὴν οἰκίαν σας, ὁδὸς Βερναρδίνων . . . καὶ ἔπειτα ἡμέραν τινα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Βισκορνέ . . . Ἐκεῖ ἤκουσα τὸ ὄνομά σας.

— Ἄ! ναί . . . εἶπεν ὁ Καπελοῦζος . . . ἐννοῶ . . . ἐγνωρίζετε τὸν Βισκορνέ;

— Ἐνας φίλος μου . . . ἓνας ποιητής . . . ὀνομαζόμενος Ζεβάν Μαχγέ εἶχε κατοικήσει ἐκεῖ.

Ὁ Καπελοῦζος ἀνεσκίρτησεν.

— Μαζή μ' ἓνα φίλον του . . . θετὸν ἀδελφόν του, ἐξηκολούθησεν ὁ Μαλκράφτ.

— Τὸν Ὀλιβιέρον;

— Ναί. Λοιπὸν γνωρίζεις αὐτὸν τὸν ἐξαίρετον νέον;

Ὁ Καπελοῦζος προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ μοναχοῦ.

— Ἐπήγαινα πρὸς ἐντάμωσίν του, εἶπεν, ἀλλά, κατακουρασμένους ὅπως ἤμην ἀπὸ τὴν πείναν καὶ ἀπὸ τὸν πυρετόν; ἠναγκάσθη νὰ σταματήσω εἰς αὐτὸ τὸ ἐλεεινὸν καπηλεῖον, ὅπου ἐνόμισα ὅτι ἐφθασεν ἡ τελευταία μου ὥρα . . . καὶ τότε ἐ-

ζήτησα ἓνα πνευματικόν . . . Δὲν ἤθελα ν' ἀποθάνω ἄν τὸ σκυλλί.

— Εὐτυχῶς δὲν εὐρίσκεισαι εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, κύριε Καπελοῦζε, ὑπέλαθεν ὁ Μαλκράφτ. Τὸ βλέμμα μου ἔχει πείραν εἰς αὐτά . . . Σοὶ λέγω λοιπὸν ὅτι ἀναγινώσκω εἰς τὸ πρόσωπόν σου καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου ὅτι ἔχεις νὰ ζήσης πολὺν καιρόν.

Ὁ Καπελοῦζος ἐμειδίασε πικρῶς.

— Ναί, εἶπεν, αἰσθάνομαι ὅτι ἔχω νὰ ὑποφέρω πολλὰ . . .

— Ἄν θέλῃς νὰ μάθῃς διὰ τὸν Ὀλιβιέρον, ἔρχομαι ἀπὸ Λανζαί ἐγώ.

— Σεῖς;

— Ναί . . . καὶ δυστυχῶς φέρω λυπηρὰς εἰδήσεις!

— Διὰ τὸν Ὀλιβιέρον; . . . ἠρώτησεν ὁ Καπελοῦζος ἔντρομος.

— Εἶνε καλὰ . . . ἀλλὰ τῷ συνέβη δυστύχημα φοβερόν, τὸ ὅποιον ἐπλήγωσε θανασιμῶς τὴν καρδίαν του.

— Ἄχ! Θεέ μου! . . . Θεέ μου! . . . ἀνέκραξε στενάξας ὁ Καπελοῦζος.

— Ἐνδιαφέρεσαι λοιπὸν πολὺ διὰ τὸν ἀτυχῆ αὐτὸν νέον; ἠρώτησεν ὁ μοναχός, ἐκπλαγείς διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ προσώπου τοῦ Καπελοῦζου.

— Ὄ! ναί! . . . ἀνέκραξεν ὁ δῆμιος . . . Ἄλλὰ δὲν εἰξεύρετε λοιπὸν ὅτι ὁ Ὀλιβιέρος εἶνε σχεδὸν υἱός μου; . . .

— Υἱός σου;

— Ναί. Δὲν με ὀνόμαζον πάντοτε δῆμιον Καπελοῦζον . . . Ἡμῖν στρατιώτης, καὶ ὑπηρετήσα ἐντίμως ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ὑψηλοῦ καὶ ἰσχυροῦ προσώπου . . . Ἄλλ' ὁ ἄτιμος αὐτὸς κύριός μου, ἀφοῦ ἠτίμασε τὴν ἀδελφὴν μου, με κατεδίκασεν εἰς τὴν ποινήν τῆς μαστιγώσεως καὶ μ' ἐστιγματίσει, διὰ νὰ μὴ τον ἐκδικηθῶ! . . .

Ἐφυγα, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐνὸς ἄλλου εὐγενεοῦ καὶ γενναίου κυρίου, ὁ ὅποιος τόσο με ἠγάπησεν, ὥστε μοι ἐνεπιστεύθη ἐν παιδίον, τὸ ὅποιον ἦτο βλαστὸς ἀτυχοῦ καὶ ἐνόχου ἔρωτος . . . Τὸ παιδίον αὐτὸ εἶνε ὁ Ὀλιβιέρος . . . Ὁ πατήρ του ἀπέθανε καὶ ἐπὶ εἰκοσιν ὀλόκληρα ἔτη, ἐγὼ ἐφρόντιζον περὶ τῆς ἀνατροφῆς του, ἐγὼ ἠγρύπνου ἐπὶ τοῦ παιδίου τούτου . . . Δὲν εἶνε λοιπὸν σχεδὸν υἱός μου;

— Ταλαίπωρε Καπελοῦζε! . . . Ἄτυχῆς Ὀλιβιέρε! . . .

— Τί λοιπὸν τῷ συνέβη, Θεέ μου! . . . καὶ ὁμιλεῖτε με τόσο ἄλυπην;

— Εἰς αὐτὸν τίποτε, ἀλλά . . .

— Λέγετε, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

— Θά σοι εἶπω τὰ πάντα, διότι σοὶ χρεωστῆ τὴν ζωὴν.

— Λέγετε! . . . λέγετε! . . .

— Ὁ Ὀλιβιέρος ἠγάπα, ὅπως καθε νέος εἰμπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ . . .

— Ὄ! τὸ γνωρίζω! . . .

— Μίαν πτωχὴν νέαν, τὴν ὁποίαν ἤρπασεν ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος ἄρχων Δὲ Ζιάκ . . .

— Τὴν ἤρπασε λέγετε;

— Ναί.

Ὁ Καπελοῦζος ἐφρικίασεν.

— Ἄ! Αὐτὸ λοιπὸν, εἶπε χαμηλοφώ-

ως, ἦτο ἡ αἰτία τῆς λύπης του, περὶ τῆς ὁποίας μοὶ εἶπεν ἡ Ἰακωβίνα.

— Ὁ Θεὸς ἠδύοκῆσεν, ὥστε ἐγὼ καὶ ὁ Ζεβάν, νὰ ἐπιτύχωμεν ν' ἀνεύρωμεν αὐτὴν καὶ νὰ τὴν ἀποδώσωμεν εἰς τὸν Ὀλιβιέρον, ἀλλ' ἡ δυστυχὴς νέα, μὴ δυνηθεῖσα ν' ἀνθέξη εἰς τόσας συμφορὰς καὶ πικρίας, ἐξέπνευσε χθὲς εἰς τὰς ἀγκάλας μας.

— Ὄ! . . . ἀνέκραξεν ὁ Καπελοῦζος, δυστυχία! . . . δυστυχία! . . .

— Ἐννοεῖς πόσον ὑπέφερον ὁ ἀτυχὴς νέος! . . .

— Ὄ! ναί . . . ἐννοῶ! . . . Ἄλλὰ αὐτὴ ἡ δυστυχὴς νέα . . . πῶς ὀνομάζετο; . . .

— Ζολάνδη! . . .

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο ὁ Καπελοῦζος ἠνέφξεν ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς, ἔτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν μοναχόν, προφέρων ἀνάρθρους τινὰς καὶ βραγχνώδεις λέξεις, καὶ κατέπεσεν ὡς ἄμορφον σῶμα πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Μαλκράφτ.

ΜΑ'

Ὁ ὄρκος τοῦ Ὀλιβιέρου

Ἡ κρίσις ὑπῆρξε φοβερά.

Ἄλλὰ, χάρις εἰς τὴν ἰσχυρὰν αὐτοῦ κρᾶσιν καὶ τὰς ἐπιμεμελημένους περιποιήσεις τοῦ Μαλκράφτ καὶ τοῦ Αὐδουίνου, ὁ ἀτυχὴς Καπελοῦζος, μετενεχθεὶς πάραυτα, τῇ ἐπιμόνῳ ἀπαιτήσῃ τοῦ Μαλκράφτ, ἐν τῷ ἰδιαίτερω τοῦ Αὐδουίνου δωματίῳ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν.

Ὁ Μαλκράφτ δὲν ἀπεμακρύνθη οὐδὲ στιγμὴν τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς προσέχων εἰς πάσαν κίνησιν αὐτοῦ.

Τὸ ἐσβεσμένον βλέμμα τοῦ δημίου ἐπλανᾶτο κύκλω τοῦ δωματίου, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ ποῦ εὐρίσκειτο.

Μετὰ τινὰ λεπτὰ προσήλωσεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ μοναχοῦ.

— Λοιπὸν, εἶπε τότε ὁ Μαλκράφτ, κινούμενος ὑπὸ σφοδρᾶς περιεργίας, αἰσθάνεσαι ἀκούσας δυνάμεις ὅπως ἐξακολουθήσης; . . .

Ὁ Καπελοῦζος ἐνευσεν αὐτῷ νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὸν ἔτι περισσότερον· εἶτα δέ, συγκεντρώσας πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ·

— Πρέπει, πάτερ μου, εἶπε διὰ φωνῆς ἀδυνατοῦ καὶ διακεκομμένης, νὰ τα μάθῃτε ὅλα . . . διότι . . . εἶνε τόπος καιρὸς τώρα, ὅπου αὐτὸ τὸ μυστικὸν με θανατόνει! . . .

— Λέγε, φίλε μου, λέγε!

— Ἡ ὥρα ἐφθασε πλέον . . . ἄς γίνη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ . . . Καὶ ἔπειτα . . . ἀφοῦ ἐκεῖνη . . . ἀπέθανε πλέον . . .

Καὶ ἔφερε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἐδάγκασεν αὐτὴν μετὰ μανίας.

— Ἄχ! ἐψιθύρισε, κατηρχμένον πεπρωμένον! . . .

— Σὲ ἀκούω, τέκνον μου, εἶπεν ὁ Μαλκράφτ.

— Λάβε εὐσπλαγνίαν δι' ἐμέ, πάτερ μου . . . καὶ παρακάλεσε τὸν Θεὸν νὰ συγνώρῃ ἓνα δυστυχῆ . . .

Καὶ ἤρξατο διηγούμενος τῷ μοναχῷ ὀλόκληρον τὸν βίον του, ἀπὸ τῆς γεννῆ-